

ГАЛИЦЬКИЙ КОЛЕДЖ ІМЕНІ В'ЯЧЕСЛАВА ЧОРНОВОЛА

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Голова приймальної комісії
Галицького коледжу
імені В'ячеслава Чорновола

М.П. Баб'юк

2020 р.

ПРОГРАМА

фахового вступного випробування

при прийомі на навчання
за освітнім ступенем бакалавра

зі спеціальності

061 «Журналістика»

для абітурієнтів на базі освітньо-кваліфікаційного рівня
«молодший спеціаліст» (зі скороченим строком навчання)

Тернопіль, 2020

Укладач: голова циклової комісії дисциплін видавничої справи та редагування, кандидат філологічних наук Вишневська Г. Б.

Програму обговорено на засіданні циклової комісії дисциплін видавничої справи та редагування, протокол № 6 від 30 січня 2020р..

ЗМІСТ

1. Загальні положення.....	4
2. Зміст програми.....	5
3. Основні напрями підготовки.....	6
4. Критерії оцінювання знань абітурієнтів.....	8
5. Список рекомендованих джерел.....	9

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Програма фахового вступного випробування для абітурієнтів, які вступають на навчання для здобуття ступеня бакалавра на основі освітньої-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст».

Організація та проведення додаткових фахових вступних випробувань відбувається у порядку визначеному у Положенні про Приймальну комісію Галицького коледжу імені В'ячеслава Чорновола.

Мета вступного випробування – відбір претендентів на навчання за освітнім ступенем бакалавра.

Форма фахового вступного випробування: вступне випробування проводиться у формі тестування, усно у вигляді співбесіди або письмово.

Тривалість фахового вступного випробування – на виконання відведено 80 хвилин.

Результат фахового вступного випробування оцінюється за шкалою від 100 до 200 балів, з переведенням в 5-бальну.

Фахове вступне випробування має на меті визначення рівня базової теоретичної підготовки вступника для здобуття ступеня бакалавра. У випадку, якщо абітурієнт не склав вступне випробування, він втрачає право брати участь у конкурсному відборі за цією спеціальністю (напрямом підготовки).

Під час проведення вступного випробування не допускається користування електронними приладами, підручниками, навчальними посібниками та іншими матеріалами, якщо це не передбачено рішенням Приймальної комісії. У разі використання вступником під час вступного випробування сторонніх джерел інформації (у тому числі підказки) він відсторонюється від участі у випробуваннях, про що складається акт. На екзаменаційній роботі такого вступника член фахової атестаційної комісії вказує причину відсторонення та час. При перевірці така робота дешифрується і за неї виставляється оцінка менше мінімальної кількості балів, визначеної Приймальною комісією та Правилами прийому, для допуску до участі в конкурсі або зарахування на навчання поза конкурсом, незважаючи на обсяг і зміст написаного.

Вступники, які не з'явилися на фахове вступне випробування без поважних причин у зазначений за розкладом час, до участі у подальших іспитах і конкурсі не допускаються.

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Пояснювальна записка

Основним завданням фахового вступного випробування для здобуття освітнього ступеня «бакалавр» галузі знань 06 Журналістика, спеціальності 061 Журналістика на основі освітньої-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст» є перевірка підготовки у абітурієнтів загальнотеоретичних знань у галузі сфери обслуговування та навичок їх застосування на практиці.

Програма вступного фахового випробування включає в себе:

- основні вимоги до знань та умінь абітурієнта;
- визначає основні напрямки підготовки до вступної співбесіди;
- встановлює критерії визнання студента «рекомендованим» або «не рекомендованим» до навчання за результатами співбесіди;

Вимоги до рівня загальноосвітньої підготовки абітурієнтів

У ході конкурсних вступних випробувань абітурієнти повинні продемонструвати **вміння**:

- володіти теоретичними знаннями з основ видавничої справи, редагування різних видів видань, основ журналістської майстерності;
- визначати суть, завдання і зміст редакторського аналізу;
- характеризувати механізм процесів редакторського аналізу та оцінки тексту;
- робити прогнозування, дослідження соціальної ефективності твору;
- редакторських посторінкових зауважень;
- створювати одноосібні публікації;
- розмежовувати ознаки основних типів журналістики;
- визначати функції журналістики;
- уміти застосовувати методи перевірки точності, глибини сприйняття і розуміння тексту;
- виокремлювати стандарти інформаційної журналістики;
- застосування основних методик збору інформації;
- роботи над фактичним матеріалом.

ОСНОВНІ НАПРЯМКИ ПІДГОТОВКИ ДО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

ОСНОВИ ЖУРНАЛІСТСЬКОЇ МАЙСТЕРНОСТІ

Визначення і структура поняття «журналістика». Нормативно-правова база журналістської діяльності в Україні. Типологія ЗМІ. Атрибутивні ознаки основних типів журналістики (особливості, переваги і недоліки преси, радіомовлення, телебачення, електронних ЗМІ).

Поняття журналістики як «четвертої влади». Журналістика та формування громадської думки. Поняття акредитації в журналістиці. Умови та правила. Засади журналістської діяльності: гуманізм, демократизм, патріотизм, оперативність тощо. Стандарти інформаційної журналістики. Міжнародні принципи журналістської етики. Етичний кодекс українського журналіста.

Мова ворожнечі як аспект етики. Джинси як аспект етики. Види джинси. Висвітлення дітей та підлітків як аспект етики. Висвітлення людей з особливими потребами як аспект етики. Правова й етична відповідальність журналіста. Структура поняття «свобода». Свобода слова, преси, творчості. Компоненти свободи преси. Поняття та функції цензури. Поняття про інформацію. Специфіка масової інформації в журналістиці. Рівні і форми існування масової інформації. Спілкування як основний метод збору інформації. Вивчення документів і джерел як метод збирання інформації в журналістиці. Спостереження як метод збирання інформації та його види. Інтерв'ю як метод збирання інформації. Правила інтерв'ю.

Соціальний експеримент як джерело інформації. Поняття жанру в журналістиці. Критерії жанрового поділу. Інформаційні жанри: загальна характеристика та жанри. Аналітичні жанри: загальна характеристика та жанри.

Творчі спілки й міжнародні організації журналістів (Міжнародна федерація журналістів, Спілка журналістів України, Незалежна медіапрофспілка України) та їх роль у регуляції журналістської діяльності. Поняття інформаційного агентства. Найвідоміші інформагентства України та світу. Поняття факту. Види фактів. Методика роботи над фактичним матеріалом. Формальні елементи організації журналістського тексту (задум, тема, концепція, ідея). Функції та типи заголовків журналістського матеріалу. Поняття ліду. Його різновиди.

ВИДАВНИЧА СПРАВА

Функції книги в суспільстві. Книга як явище духовної та матеріальної культури. Конструкція і структура книги: зовнішні елементи. Конструкція і структура книги: внутрішні елементи. Апарат книги як система орієнтації в її структурі та змісті. Основні складові частини книжкової справи та їх взаємозв'язки. Поняття бібліографічної інформації. Основні процеси бібліографічної діяльності. Класифікація бібліографічних посібників. Класифікація бібліографії. Бібліографічний опис: види, структура та загальні вимоги до складання. Анотація та реферат як жанри бібліографічного запису. Первинні матеріали для творення книги та її форми. Ранні осередки рукописної

книги на Близькому Сході, в Азії та Європі. Факти існування на українських теренах видавничої справи до прийняття князем Володимиром християнства. Провідні осередки рукописного книгописання в Давній Україні. Переписувачі книг як перші автори, перекладачі, редактори та видавці.

Книжкові шедеври XI – XVI століть. Історія появи книгодрукування, його поширення в Європі, у тому числі в країнах західних слов'ян. Суть та значення винаходу книгодрукування Й. Гутенбергом та його швидкого поширення.

Концепції витоків українського друкарства. Основні видавничо-друкарські центри України XVII – XVIII століття. Відновлення І. Федоровим книгодрукування у Львові. Острозька академія: редагування і видання книг. Друкарня Києво-Печерської Лаври – культурний і видавничий осередок. Основні антиукраїнські цензурні циркуляри та їх вплив на друкарство. Політика українських урядів у видавничій справі періоду 1917 – 1920 років. Спектр видавничої продукції 1917 – 1920 рр. Видавнича справа періоду радянської влади (1919 – 1990): організаційний та ідеологічний аспекти. Видавнича справа в незалежній Україні.

РЕДАГУВАННЯ

Редакторський аналіз і професійне читання. Загальна схема редакторського аналізу. Основні аспекти редакторського аналізу. Поняття про актуальність теми і прийоми її визначення.

Поняття про доцільність видання та прийоми її визначення. Критерії кількісної оцінки фактичного матеріалу. Критерії оцінки якості фактичного матеріалу. Функції фактів у тексті. Етапи аналізу та оцінки композиції твору.

Використання робочого змісту при аналізі композиції. Аналіз рубрикації. Основні помилки рубрикації. Функціонально-сміслові типи текстів, їх зв'язок з цільовим призначенням твору. Оцінка композиції в плані її відповідності призначенню твору та функціонально-тематичній орієнтації видання. Поняття логічної організації тексту.

Перевірка правильності логічних зв'язків. Причини логічних помилок. Логічний аналіз позатекстових матеріалів. Зв'язок з основним текстом твору. Поняття про літературну форму твору та її параметри. Комплексна оцінка мовностилістичних особливостей тексту. Типові помилки у літературному оформленні тексту. Основні види позатекстових матеріалів: формули, таблиці, ілюстрації. Позатекстові матеріали та ефективність книги. Поняття про службову частини книги та її функціональне призначення.

Елементи службової частини, їх класифікація. Роль рецензування в редакційно-видавничому процесі. Порядок рецензування, його реалізація. Типи і види рецензій. Вимоги до змісту та форми редакційного висновку. Типова структура документа. Зміст редакторської праці. Складники поняття “редакторський професіоналізм”. Основні жанри наукової літератури.

Реклама та промоція наукової книги. Робота редактора над стилем науково-популярного твору. Основні види науково-інформаційних видань. Цільове призначення та читацька адреса вжиткової літератури.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ АБІТУРІЄНТІВ
під час проведення фахового вступного випробування для здобуття
освітнього ступеня «бакалавра» зі скороченим строком навчання
галузь знань 06 «Журналістика»
спеціальність 061 «Журналістика»

Абітурієнт отримує білет, у якому визначено п'ять теоретичних питань.
Після підготовки відбувається
усна бесіда абітурієнта з членами фахової комісії.

Члени комісії оцінюють відповідь абітурієнта за 200-бальною шкалою. Максимальна кількість балів за кожне з питань – 200, підсумкова оцінка виставляється шляхом вирахування середнього бала за всі поставлені у білеті питання.

ОЦІНКА «ВІДМІННО» (176-200 БАЛІВ) - абітурієнт глибоко і всебічно розкриває зміст визначених у білеті питань, логічно мислить і буде відповідь, вільно оперує чинним законодавством і набутими теоретичними знаннями при аналізі практичного матеріалу, висловлює своє ставлення до тих або інших проблем, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок.

ОЦІНКА «ДОБРЕ» (136-175 БАЛІВ) - абітурієнт засвоїв теоретичний матеріал, розкриває основні аспекти порушеної у питаннях білету проблематики, аргументовано викладає їх, володіє практичними навичками, висловлює свої міркування з приводу тих або інших актуальних проблем, але при цьому припускає певних неточностей у логіці викладу теоретичного змісту або при аналізі практичного матеріалу.

ОЦІНКА «ЗАДОВІЛЬНО» (100 - 135 БАЛІВ) - абітурієнт в основному опанував теоретичні знання, орієнтується у першоджерелах, проте демонструє фрагментарну обізнаність із визначених у білеті питань, не переконливо відповідає, плутає поняття і категорії, відповідаючи на запитання практичного характеру виявляє неточність у набутих знаннях, уточнюючі запитання викликають невпевненість, не вміє оцінювати факти, пов'язувати їх з майбутньою діяльністю.

ОЦІНКА «НЕЗАДОВІЛЬНО» (0 - 99 БАЛІВ) - абітурієнт отримує за відсутність знань із програмного матеріалу, про що свідчить невміння аналізувати конкретні теоретичні питання, незнання понятійно-категоріального апарату фахових предметів, відсутність логічного мислення і сформованих практичних навичок, нездатність самостійно виконати елементарних завдань, або ж абітурієнт взагалі відмовився відповідати на питання, визначені у білеті.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Аньєс Ів. Підручник із журналістики: Пишемо для газет. К. : Вид. дім «КиєвоМогилянська академія», 2013. 544 с.
2. Білоус О. М. Регіональне телебачення для дітей: принципи, функції, тематика : навч. посібник. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2014. 254 с.
3. Дейвіс Н. Новини пласкої землі. К. : Темпора, 2011. 548 с.
4. Етичний кодекс українського журналіста. URL: http://old.nsju.org/tabmenu/kodeks_etiki
5. Журналістика та медіа : довідник / Зігфрід Вайшенберг, Ганс Й. Кляйнштойбер, Бернгард Пьорксен. К. : Центр Вільної Преси, Академія Української Преси, 2011. 529 с.
6. Здоровега В. Й. Теорія і методика журналістської творчості : підручник. Львів : ПАІС, 2008. 268 с.
7. Капусцінський Р. Автопортрет репортера. К. : Темпора, 2011. 134 с.
8. Крістіанс К. Медієтика: практичні випадки та моральні міркування. Львів: Видавництво Українського католицького університету, 2014. 592 с.
9. Лизанчук В. В. Інформаційна безпека України: теорія і практика. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2017. 728 с.
10. Лизанчук В. В. Основи радіожурналістики. К. : Знання, 2006. 628 с.
11. Лильо Т. Світоглядна журналістика : навч. посібник. Львів, 2010. 152 с.
12. Лубкович І. М. Соціологія і журналістика : підручник. Львів : ПАІС, 2013. 232 с.
13. Лубкович І. Інформаційна журналістика: методи збору інформації, відображення дійсності та жанри. Львів : ПАІС, 2017. 104 с.
14. Партико З. В. Основи видавничої справи: навч. посібник. Львів : ВФ «Афіша», 2014. 304 с.
15. Потятиник Б. В. Інтернет-журналістика: навч. посібник. Львів : ПАІС, 2010. 146 с.
16. Присяжний М. П., Лозинський М. В. Організація роботи редакції газети і праці журналіста : навч. посібник. Львів : Видавничий центр ЛНУ ім. Івана Франка, 2010. 182 с.
17. Тимошик М. Історія української видавничої справи: наукова концепція та нові спроби її фальсифікації. К. : Наша культура і наука, 2012. 32 с.
18. Тимошик М. Основи редагування : Підручник. Київ : Наша культура і наука, 2019. 560 с.
19. Яковець А. В. Телевізійна журналістика: теорія і практика : посібник. К. : Вид. дім. «Києво-Могилянська академія», 2009. 262 с.
20. Яцимірська М. Г. Культура мови журналіста. Львів : ПАІС, 2017. 168 с.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Програма додаткового фахового вступного випробовування для здобуття освітнього ступеня магістра за спеціальністю 061 «Журналістика» на основі ступеня вищої освіти (освітньо-кваліфікаційного рівня), здобутого за іншою спеціальністю (напрямом підготовки) / Укл. Крупський І. В. Львів : Львівський національний університет імені Івана Франка, 2020. 5 с.
2. Програма фахового вступного випробування при прийомі на навчання за освітнім ступенем бакалавра зі спеціальності 241 «Готельно-ресторанна справа» для абітурієнтів на базі освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст» (зі скороченим терміном навчання) / Укл. Паршин Л. А. Тернопіль : Галицький коледж імені В'ячеслава Чорновола, 2019. 14 с.